

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ predsjednika

Regres & 2%

Iza nas su tjedni godišnjeg odmora i pripreme za nastavu te prvi tjedan nastavne godine. Odmoreni, više ili manje, počinjemo iznova ili nastavljamo tamo gdje smo stali. Za razliku od nekih prijašnjih, ova nam školska godina započinje bez nekih značajnih inovacija. Promjene, iako one koje se odnose na sustav poučavanja i uvjete rada, najavljuju se za godinu ili dvije. „Živi bili pa vidjeli“ ili, kako je to jedan moj kolega iz zbornice znao reći: „Do nagodinu tko li živ tko li mrtav?“

No dok se ovoga ljeta ipak tu i tamo mogla čuti pokoja riječ o reformi odgojno-obrazovnog sustava, o uvjetima rada u škola-ma, napose o onom najvažnijem – budućoj cijeni učiteljskog i nastavnika rada – vladala je posvemašnja šutnja. Šutnja premijerova, šutnja ministričina... Šutnja čak i onih kojima je u opisu posla stalno slati poruke o prosvjetarskoj potplaćenosti kako prema javnosti tako i prema političkim centrima moći. Naravno, ne samo odašiljati poruke, nego i konkretnim akcijama vršiti pritisak na mijenjanje postojećeg stanja. Posljednje se rečenice odnose, dakako, na školske sindikate.

Kada je riječ o sindikalnom djelovanju, proteklo su ljeti obilježila dvije zlogube najave. Vlada je prvo u srpnju zaposlenicima u javnom sektoru zaprijetila neisplatom regresa, a potom u kolovozu i uskratom uvećanja osnovice plaće. Iako se ni prva ni druga prijetnja na posljeku srećom nisu obistinile, teško se oteti dojmu da su se sindikati po tko zna koji put našli u obranaškoj situaciji u kojoj ili se moraju boriti za nešto za što su se već kroz pregovore izborili ili se moraju usprotiviti nerazumnim i neshvatljivim postupcima vlasti.

Unatoč tome da regres ni ove godine nije isplaćen svima jer je bez njega ostala gotovo polovica blokiranih prosvjetara, ipak se nisu obistinile najave onih koji su se pozivali na manjak novca u državnoj blagajni kao razlog za neisplatu regresa. Na primjeru regresa još se jednom pokazalo koliko je važno materijalna prava radnika regulirati kroz kolektivne ugovore. Ugovori, čak i ovi naši koji su sve samo ne savršeni, najbolja su zaštita od bilo čije samovolje. Premijerove, ministrove – svejedno!

Još se prijetnje neisplatom regresa nisu ni stišale, a njih su zamjenile najave o isplati plaće za kolovoz po nepromjenjenoj osnovici. Premijer i njegov finansministar smjenjivali su se u prijetnjama da će radnicima u državnim službama plaća za kolovoz biti isplaćena po osnovici 5315,24 kuna, a radnicima u javnim službama po osnovici 5211,02 kuna. Kad se vidjelo da je vrag odnio šalu i da se opasno približava dan obračuna plaće, a u nemogućnosti poduzeti u danim okolnostima bilo koji drugi vid pritiska, Preporod je pokrenuo internetsko potpisivanje peticije kojom se zahtijevalo povećanje osnovice od 2-posto i zaposlenicima u javnim službama.

Srećom, kao rijetko kada ranije, mediji su pokazali iznimski interes za potpisivanje peticije. Iz dana u dan, zahvaljujući peticiji, među drugim razglašenijim vijestima, provlačilo se i pitanje mogućeg razjednačavanja osnovice plaće. Nakon nekoliko dana zainteresirali su se i političari. Problem je s medijskog terena prebačen na institucionalni. Samo sazivanje tematske sjednice saborskog odbora, a koje se dogodilo i kao rezultat spomenute akcije, predstavljalo je dodatni pritisak na vlast. Nakon dva dana, Vlada je ipak donijela jednu razumnojšu odluku – plaće u obrazovanju i znanosti, zdravstvu, socijalnoj skrbi i kulturi obraćunate su po istoj osnovici kao i u državnim službama.

Porast osnovice od 2 posto nije, čak ni na simboličnoj razini, promijenio ništa kada je u pitanju naša *kronična* potplaćenost. Najznačajniji učinak spomenute korekcije osnovice jest uspostava mogućnosti vođenja predstojećih kolektivnih pregovora bez dodatnih sporenja, tenzija i pritisaka. Bude li novi Temeljni kolektivni ugovor u materijalnim pravima izdašniji od postojećeg, a upravo tome se nadaju radnici zaposleni u javnim službama, tome će sigurno doprinijeti i svojevrsna relaksacija međusobnih odnosa dviju strana uoči početka pregovora. Relaksacija koja bi zasigurno izostala bez, makar i u izvjesnoj mjeri, iznudjenog ustupka.

BORBA ZA OČUVANJE OSNOVICE ZA OBRAČUN PLAĆA

Je li Vlada poslušala bilo naroda ili se sama dozvala pameti?

Na 54. sjednici Vlade RH održanoj 31. kolovoza usvojeni su prijedlozi odluke pod točkom 2 a i 2 b, kojima je propisano da se pokreće postupak pregovora o sklapanju Temeljnoga kolektivnoga ugovora za službenike i namještenike u javnim službama, te da se **osnovica za obračun plaće u javnim službama utvrđuje u visini od 5315,24 kune bruto i primjenjuje se počevši s plaćom za kolovoz 2017. godine, koja se isplaćuje u rujnu 2017. godine.** Iz današnje perspektive sve izgleda dobro, smireno, neproblematično, međutim samo dvadesetak dana prije, početkom kolovoza, ništa nije izgledalo obećavajuće.

Naime, tada su iz Vlade odašlane poruke kako bi se plaće zaposlenika u državnim i javnim službama za kolovoz trebale obračunavati na temelju različitih osnovica. U sred ljeta, u sezoni „kiselih krastavaca“ ne samo u novinarskom smislu već i šire, kad u javnosti i nema nekih posebno značajnih događanja, ova je vijest odjeknula prilično glasno, ali na nju nije reagirao gotovo nitko iz sindikata koji „pokriva“ javne službe. Nitko osim Preporoda, koji je 22. kolovoza održao konferenciju za medije na kojoj je predstavljeno pokretanje internetskog potpisivanja peticije kako bi se izvršio pritisak na Vladu da odustane od najavljenih mjera koje bi izravno ugrozile ionako male prosvjetarske plaće.

– U proteklih dvadeset godina postojanja često smo se nalazili u nezavidnim situacijama, ali sada smo u posebnoj situaciji, jer trebalo bi se dogoditi nešto – što

Neobično je da Vlada usred ljeta najavi smanjenje osnovice za obračun plaća te da tako razjednači osnovice za plaću državnih i javnih službenika, računajući da na to nitko neće reagirati, pa da učitelji, liječnici i zaposleni u socijalni opet plate danak smanjenjem plaća. No, Preporod to nije dopustio

smo čuli od premjera Plenkovića i ministra financija Marića – a to je da ne namjeravaju povećati osnovicu plaće za kolovoz, već da će ostati pri svojoj odluci da se zaposlenima u javnim službama isplati plaća po osnovici od 5211 kuna, a zaposlenima u državnim službama po osnovici od 5315 kuna. Imamo oko teden dana da se Vlada nekako urazumi i da Vlada ne učini ono što je najavila. Naime, državne službe – zaposlenici u državnoj upravi, jedinicama lokalne uprave, policiji, carini – su uvijek primali plaću po istoj osnovici kao i liječnici, učitelji, medicinske sestre, radnici u kulturi i socijalnoj skrbi – rekao je tom prigodom Željko Stipić, predsjednik Preporoda, te naglasio da su upravo zbog te osnovice uspostavljeni odnosi kad je riječ o cijeni rada u državnim i javnim službama, a sad bi se po prvi puta ti odnosi trebali narušiti. A prema najavljenoj odluci Vlade učiteljica s 30 godina staža imala bi plaću manju za oko 120 kuna i tako do kraja ove godine.

Socijalni partneri se ne učjenjuju međusobno

– Zašto je do toga došlo? Iza svega stoji nešto što u Preporodu smatramo neprihvratljivim kad je riječ o odnosu socijalnih partnera – Vlade i sindikata.

Riječ je o ucjeni, jer Vlada je u prosincu prošle godine pokušala klasičnom ucjenom, odnosno dug prema zaposlenicima pokušala je nadomjestiti povišicom od 2 posto. Naime, povišicom za 2017. godinu koju je Vlada naumila dati državnim i javnim službama, a koja je trebala biti tri puta po dva posto, oni su sindikatima javnih službi uvjetovali time da se odreknu duga koji je nastao prema njihovim radnicima u prethodnoj godini. Sindikati da su i htjeli, nisu to mogli napraviti, jer dug je pojedinačno pravo radnika i već su brojne tužbe podnesene sudovima, a mi očekujemo da će pravosuđe utvrditi osnovanost duga koji postoji rema radnicima.

Kad ucjena nije uspjela, onda se u siječnju povećalo osnovicu javnim službama za 2 posto. Vlada to može napraviti temeljem Zakona o osnovici plaće kojim je predviđeno da Vlada može autonomno povećati osnovicu i bez dogovora sa sindikatima. Pola godine kasnije Vlada je odlučila trenirati strogoću na sindikatima. Ovoga puta to će se reflektirati i na članove sindikata i na desetke tisuća zaposlenika u javnim službama koji nisu članovi sindikata. Sve njih se želi kazniti zbog nečega na što sindikati s pravom nisu željeli pristati u prosincu.

Što napraviti u toj situaciji? Bliži se početak školske godine i teško je organizirati neku sindikalnu akciju u danima pred nama. Potrebno je vrijeme, a vremena nemamo i odlučili smo pokrenuti internetsko potpisivanje peticije pod nazivom „Ne podcjenujte učitelje, liječnike, medicinske sestre, radnike u socijalnoj skrbi i kulturi!“ kako bi se izvršio pritisak na Vladu u danima dok je još moguće donijeti odluku o izjednačavanju osnovice za obračun plaća. Ako se želi ishoditi pravovremenu, a ovo znači, brzu reakciju Vlade, znači da ni plaća za kolovoz zaposlenicima u javnim službama ne bude isplaćena po nižoj osnovici, potrebno je Vladu suočiti s velikim

brojem potpisa nezadovoljnih građana. Sada je prekasno za neki drugi ozbiljniji vid iskazivanja nezadovoljstva kao što su prsvjet s velikim brojem sudionika ili štrajk. Na žalost, ako je politika umijeće mogućega, tako i sindikalno djelovanje mora računati s ovim ograničenjem. Ono što još uvijek mogu svi pogodeni ovom namjerom Vlade je potpisati zahtjev Vladi kojim se zahtijeva da ona, sukladno svojim ovlastima, proizašlim iz Zakona o osnovici plaće, poveća osnovicu plaće za kolovoz.

Vjerodostojnost ili slušanje bila naroda

Ako se prikupi značajan broj potpisa, što neće biti lako jer se radi o pionirskom pothvatu u sindikalnom djelovanju, a Vlada ipak ustraje na svojoj promašenoj odluci, premijer će morati javnosti objasnitи što je točno mislio pod tim kad je rekao, obražlažući odustajanje od poreza na nekretnine, da *Vlada mora osluškivati bilo naroda*. Nemačko ništa protiv toga da Vlada osluškuje bilo naroda, jer ona i proistječe iz naroda, ali bismo voljeli da se taj narod podrazumijeva cijelovito, a ne selektivno, ne parcijalno. Uskoro će premijer imati priliku reći misli li kad spominje narod i na učitelje, liječnike i na sve one bez kojih države i nema.

Od 180 tisuća radnika u javnim službama, više od 100 tisuća je zaposlenih u obrazovanju i znanosti, svi oni za koje je zadužena naša ministrica Divjak. Dakle, i njezina je odgovornost velika u cijeloj toj priči. Nije svejedno koliko će tko biti pogoden smanjenom osnovicom. Onaj tko ima najmanju plaću bit će najviše pogoden, a to su učitelji i zato je odgovornost ministrike posebna te ne može lakonski govoriti da je to odgovornost Vlade. Da, Vlade čiji je ona dio!

Za donošenje odluke o rastu osnovice plaće i u javnim službama, naš premijer i njegovi ministri imaju još tedian dana. Zakasne li s odlukom ili ju uopće ne donesu, pamtit će ih se i po tome što su bili članovima prve Vlade koja je zaposlenicima u državnim i javnim službama isplatala plaću prema različitim osnovicama. Stoga pozivam premijer Plenkovića da u narednim danima doneše odluku koja će biti pravedna, održiva i koja neće generirati nove sukobe u ovoj zemlji. Nama počinje nova školska godina i ne želimo u nju ući s gorkim osjećajem nepravde – da su upravo učitelji i nastavnici najviše pogodeni, a onda i svi drugi zaposlenici u javnim službama. Boli nas to što nas se godinama i desetljećima tako tretira i omalovažava. Zato poručujemo Vladi da nas ne ponižava, jer mi to svojim radom ni na koji način nismo zasluzili – rekao je Željko Stipić.

Devet dana poslije konferencije za medije Vlada je ipak donjela ispravnu odluku i povećala osnovicu za obračun plaće u javnim službama za 2 posto te ju tako izjednačila s osnovicom po kojoj se obračunavaju plaće u državnim službama. Očito, isplatio se trud Preporoda i pokretanje internetske peticije koju je potpisalo nekoliko tisuća građana.

Milan Novačić

SJEDNICA SABORSKOG ODBORA ZA RAD

Diskriminira li Vlada RH javne službe?

Saborski odbor za rad održao je prošloga tjedna tematsku sjednicu pod naslovom „Diskriminira li Vlada RH javne službe?”, a njegov predsjednik **Goran Maras** objasnio je da je sazvao sjednicu nakon što se u medijima počelo pisati o tome da će povišica osnovice za obračun plaća od 2 posto dobiti zaposleni u državnoj službi, ali da ju neće dobiti zaposleni u javnim službama.

– Ovaj problem otvara niz drugih tema o prioritetaima koje naša zemlja ima, o mogućnostima i odnosu koji ima prema dijelu zaposlenih u javnim službama, a prema njima javnost, a i ja sam koji imam dvoje školaraca, imamo dosta simpatija i mislim da su te službe već niz godina potplaćene i da u ovoj situaciji je nepravedno da budu izostavljene iz usklađenja plaća – rekao je Maras te istaknuo kako sjednici osim članova Odbora nazoče i predstavnici više ministarstava, ali ne i predstavnica Ministarstva znanosti i obrazovanja koje „počriva“ većinu zaposlenih u javnim službama.

Podsjetio je Maras da su zaposlenici u državnim službama ostvarili drugo povećanje plaća u ovoj godini, u visini od 2 posto, te da se očekuje i još 2 posto.

– Početkom godine Vlada je i javnim službama povisila osnovicu za 2 posto, ali je sada odlučila da

to ne napravi i radi se o razlici u osnovici za 104 kune više i to čini veliku nepravdu prema zaposlenima u obrazovanju, zdravstvu, kulturi i socijalnoj skrbi. 350 milijuna kuna, a za ovih 170 tisuća zaposlenika u javnim službama šaljemo poruku da ne vrijede jednako kao i oni koji rade u uredu premijera, jer za njih će biti povisica, ali za učitelje, znanstvenike, liječnike toga biti neće. Šalje se još jedna poruka, jer premijer je naišao povećanje plaća u diplomaciji, a to je njegov krug ljudi. Zar ćemo čekati da premijer postane netko tko je bio učitelj pa da konačno podigne plaću i učiteljima i popravi im status. Netko može pitati zašto se to prije nije napravilo. Zato što je deficit prije sedam godina bio 7 posto BDP-a, a za 2018. je planiran 0,8 posto i to znači da novca u proračunu za povećanje plaća od 2 posto javnim službama ima, samo je pitanje zašto to Vlada ne želi i zašto je donijela takvu odluku. Pozivam Vladi da na sjednici uskladi osnovicu i da tako pokaže da ovih 170 tisuća ljudi vrijedi Vladi i da ih cijeni barem toliko koliko ćemo osigurati za kupnju eskadrile aviona. Meni ti ljudi vrijede više nego zrakoplovi, jer je važno ulagati u obrazovanje i zdravstvo.

I zato apeliram na Vladi da tih 2 posto uskladi na jedini ispravan i pravedan način te da isto napravi i 1. studenoga te tako uskladi osnovicu zaposlenih u javnim službama s osnovicom državnih službenika – rekao je Gordan Maras.

– Važna je sjednica jer nemamo previše vremena, a problem bi mogao imati dalekosežne posljedice. U Hrvatskoj svjedočimo odsutnosti socijalnog dijaloga između vlasti i sindikata. Izmijenilo se u desetak godina pet premijera i premijerkica, a socijalni dijalog se sveo na razgovore bez razgovora i pregovore bez pregovora. Opravданje za to je možda stanje u državi u kojem je bilo teško unapredijevati dosegnutu razinu materijalnih prava i cijenu našega rada, no činjenica jest da se pregovori svode na to da se prava radnika oduzimaju ili smanjuju i to bez obzira na to o kojoj se vredi radilo. To je praksa koja se u proteklih desetak godina ustala –

Početkom godine Vlada je i javnim službama povisila osnovicu za 2 posto, ali je sada odlučila da to ne napravi i radi se o razlici u osnovici za 104 kune više i to čini veliku nepravdu prema zaposlenima u obrazovanju, zdravstvu, kulturi i socijalnoj skrbi

ako ne mogu oduzeti onda ću smanjiti, a ako ne mogu smanjiti onda ću oduzeti – i sindikati su dovedeni u jako tešku situaciju i ostalo im je jedino da pružaju otpor što su i činili u okviru svojih mogućnosti. Narančno, taj otpor nije bio adekvatan, jer da je bio, danas bismo sigurno bili u drugaćoj situaciji.

Jasno je da je Vlada krenula krvim putem kad su ucjenom prema potpisnicima sporazuma nastojali dobiti nešto na što sindikati nisu pristali, a i da jesu pristali, problem opet ne bi bio riješen. Vlada je dug radnicima u 2016. godini pokušala rješiti povećanjem osnovice za 2017. godinu, ali to su dva potpuno odvojena pitanja. Krenulo se krivo, a dalje su slijedili pritisci i ucjene od strane Vlade. Ako Vlada ne promjeni svoju odluku bit će učinjena šteta, jer će zaposlenici za kolovoz dobiti plaću obračunatu po manjoj osnovici nego zaposlenici u državnim službama. Nisam siguran da su u Vladi svjesni svih mogućih posljedica. Zbog toga se ovih dana govori o industrijskim akcijama, prosvjedima, štrajkovima, ali još uvijek ima prostora da se sve to ne dogodi. Ako se dogodi, onda valja jasno reći da upravo Vlada sindikate gura u takve akcije time što podcjenjuje naše opravdane zahtjeve. Ne tražimo ni više ni manje od onoga što imaju državne službe i od onoga što je Vlada napravila u prosincu prešle godine. Sve je na Vladi i vjerujem da će s ove sjednice prema Vladi otici stavovi i zaključci da povuče pravi potez koji treba iz više razloga. Prvo, ako dođe do razjednačenja osnovica, ozbiljno bi se narušila cijena rada u državnim i javnim službama. Vlada i sad donosi uredbu o koeficijentima, a sindikati se bore za osnovicu. Različitim osnovicama stvara se razdor između državnih i javnih službi. Pred kolektivnim pregovorima smo i čuli smo od nekih ministara da bi pregovori trebali rješiti ovaj problem, ali mislim da problem sporne osnovice ne treba vezati uz pregovore. Govoriti da problem nije riješen jer nije utvrđena reprezentativnost je zlonamjerno, neodgovorno i tendenciozno i žalosti me što tako govore pojedini ministri – rekao je Željko Stipić, predsjednik Preporoda.

– Tema je kompleksnija, a 2 po-

sto povećanja je samo kap u moru prema problemima koje zaposleni u javnom sektoru imaju. Bez obzira na finansijsku situaciju u Hrvatskoj od osamostaljenja do danas, kad govorimo o diskriminaciji mislim da su sve vlade diskriminirale zaposlene u javnim službama, a naročito zaposlene u sustavu obrazovanja. Zaposleni u obrazovanju imaju 80 posto visoke stručne spreme, a najviše su plaćena visoka spreme od 1990. godine. Ti nastavnici su najveće žrtve ove krize jer je Vlada najprije samo njima smanjila plaće ne bi li država izašla iz krize. Nijedna vlada do sada nije željela rješiti status zaposlenih u javnim službama, jer su sindikati inzistirali razgovore o tome a se plaće u javnim službama vezuju uz plaće ostalih zaposlenika u zemlji, ali to nikad nije ostvareno. Svako povećanje plaće u javnim službama izvoreno je štrajkom. Jedini pokušaj rješavanja tog problema bio je 2009. kad je Vlada rekla da kad bude bude u državi i kad prođe kriza, tada ćemo vratiti prvo 6 posto, postavili pravilnu cijenu rada u javnim službama te ih približiti prosječnoj plaći u državi. Na tome je trebalo raditi, ali je zadatak bio pretežak za Vladi. Ne 6 postotno povećanje nego ono što se treba događati u budućnosti. Plaće javnih službenika su ponovno na razini iz 2006. godine, a sporazumom iz 2009. godine dogovorili da plaće prate rast plaća u gospodarstvu ne bi li dostigli ciljanu cijenu rada. Tako da nisam optimist, jer sve vlade su govorile da ne mogu pregovarat za budućnost i zato su zaposleni u javnim službama bili isplaćivani iz ostataka ostataka, dok su prema drugim korisnicima Vladine obveze uredno izvršavane. Ali ne možemo dopustiti da nijedna Vlada nije poštovala i izvršavala ugovore i sporazume sklopljene sa svojim radnicima. Očito je da ne samo za ovih 2 posto nego i borbu za pravednu cijenu rada u javnim službama morat ćemo mi sindikati pokrenuti sve mehanizme koje smo do sada imali jer nikad nisam čuo nijednog premijera da kaže: „Ljudi, plaće su vam male, hajde da ih povećamo!“ – istaknuo je sudjelujući u raspravi **Branimir Mihalinec**, predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske.

OTVORENO PISMO PREMIJERU ANDREJU PLENKOVIĆU

Poštovani Premijeru!

Vašu najavu o 20-postotnom porastu izdvajanja i povećanju plaće za radnike u diplomaciji teško je ne povezati s predočenim razjednačavanjem osnovice plaće u državnim i javnim službama. Ukoliko do spomenutog razjednačavanja dođe, a svakim je danom sve izglednije kako će se ono na plaći u rujnu ipak dogoditi, Vaša će Vlada stati iza jednog neodgovornog i bezobzirnog političkog čina koji će zaposlenici u obrazovanju, zdravstvu, znanosti, socijalnoj skrbi prepoznati i kao nepravdu i kao podcjenjivanje njihova posla.

Vašom će nepravednom odlukom biti diskriminirani zaposlenici u javnim službama u odnosu na zaposlenike u državnim službama, ali će njome biti začinjeni svi radnici, kako oni učlanjeni tako i oni neučlanjeni u sindikat.

Ako novca ima, što treba pozdraviti, onda proračunski novac ne smije biti upitan ni za pravedno povećanje osnovice plaće u javnim službama. Ako novca ima, a ne želi ga se izdvajati za ujednačavanje osnovice plaće u državnim i javnim službama, teško se oteti dojmu da iza svega stoje tek i oni odmazda.

Za razliku od političara kojima u djelovanju nisu strani ni inat niti odmazda, državnici su oni političari koji probleme rješavaju ponajprije dijalogom suprotstavljenih strana. Ako se neki problem ne uspije rješiti dijalogom, onda se državnik pri donošenju odluke isključivo vodi principom pravednosti.

Unatoč tome što pravednom rješenju ovog pitanja polako ističe vrijeme, neka Vam se kao neka vrsta poticaja za razmišljanje u ovoj situaciji nadje i rečenica indijskog pjesnika Rabindranatha Tagore: „Samo slabii se ne usuđuju biti pravedni.“

Ako je, poštovani Premijeru, Hrvatska u Vama napon dobila „jakog“ premijera, koji u svakom trenutku zna razlučiti pravdu od nepravde, onda još uvijek ne treba dvojiti o konačnom ishodu cijele ove mučne situacije.

Željko Stipić, Sindikat Preporod

PRENOSIMO

Slijedi li još jedna nepovratno izgubljena školska godina?

Piše: Ingrid Šestan Kučić, Novi list

Nikakva posebna očekivanja učenici ne trebaju imati od nove školske godine, jer što se promjena tiče, ova će školska godina biti nepovratno izgubljena – mišljenje je to predstavnika najvećih školskih sindikata koji su suglasni da su promjene u obrazovnom sustavu više nego potrebne. Suglasni su sindikalni čelnici i u tome da boljih uvjeta za školovanje naših učenika i rad njihovih nastavnika nema bez značajno većeg izdvajanja za obrazovanje, jer kako pojašnjava predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić, iza svega stoji činjenica da obrazovanje nije prioritet u ovoj zemlji.

– Sad su prioritet borbeni zrakoplovi i dodatna braniteljska prava, prije je prioritet bilo spašavanje Todorićeva carstva, gradnja autocesta... Očito je da ćemo još čekati da obrazovanje postane stvarni politički prioritet, kaže predsjednik Sindikata Preporod, Željko Stipić.

Suglasni su sindikati i u stavu da su mogućnosti za pokretanje štrajka prilično izgledne, a navodeći kako će promjene koje se najavljaju s učenjem informatike krenuti tek od školske godine 2018/19. Stipić ističe da je jasno kako je iduća školska godina, čak i kada se radi o kvalitetnijoj nastavi informatike, nepovratno izgubljena. Njegova je ocjena ne samo da se učenici, već i nastavnici, nemaju baš previše čemu nadati.

– U ovom je trenutku neizvjesno i vraća li se zaključivanje ocjene na polugodištu, odnosno ako do ove promjene i dođe, hoće li ona zaživjeti već u ovoj školskoj godini. Hoće li se ili neće zaključivati ocjene na polugodištu, učenici neće saznati, kako bi bio red, prije početka nastave... Demotiviranosti nastavnika zasigurno će pridonijeti Smjernice ekonomske i fiskalne politike iz kojih je očito kako ni u iduće barem tri godine nema ništa od značajnijeg porasta izdvajanja za obrazovanje. Ukratko, osim što se mogu nadati, kao i uvihek do sada, uzbudjenju i zadovoljstvu u uspješnom savladavanju gradiva njihovih učenika, nastavnici se teško mogu nadati nečem

Sad su prioritet borbeni zrakoplovi i dodatna braniteljska prava, prije je prioritet bilo spašavanje Todorićeva carstva, gradnja autocesta... Očito je da ćemo još čekati da obrazovanje postane stvarni politički prioritet, kaže predsjednik Sindikata Preporod, Željko Stipić

pozitivnom u novoj školskoj godini, upozorava Stipić.

Pritisci i akcije

Predsjednica Sindikata hrvatskih učitelja Sanja Šprem ističe pak kako učitelji očekuju da će se ozbiljno pristupiti nastavku rada na kurikularnoj reformi i osiguranju kvalitete obrazovanja, ali i da je kroz pregovore nužno osigurati zaštitu položaja i dostojanstva učitelja te ostvariti materijalna prava dostažnih učiteljske profesije. Za takav ishod nije dovoljna samo zakonodavna podloga, već i politička volja da se ista provede. S druge strane, kaže Šprem, učenici očekuju modernizaciju obrazovnog sustava u cijelini te stjecanje znanja i vještina prilagođenih potrebama današnjeg društva, što podrazumijeva rasterećenje od sadržaja koji su neprimjenjivi u praksi, a ujedno i uvođenje novih tehnologija i inovacija u sustav. Pritisci i akcije

– Plaće u obrazovanju nisu rasle osam godina. Naprotiv, zakonima i odlukama Vlade one su smanjivane u više navrata. Potrebno je istaknuti da su najstariji učitelji u sustavu izgubili 13,1 posto plaće. Prosvjetni djelatnici su godinama imali strpljenja, no kada se gospodarska situacija u zemlji popravila i kada smo izašli

iz recesije, ne samo da im nije poboljšan materijalni položaj, već im nije niti vraćeno ono što im pripada. Nadalje, Vlada svojim postupcima diskriminira zaposlene u javnim službi i dodatno im pogoršava materijalni položaj, a time i njihov položaj u društvu. Sve su to potencijalni razlozi za pokretanje industrijskih pritiska i akcija, kao legitimnog sredstva za ostvarivanje prava i poboljšanja položaja zaposlenika osnovnoškolskog sustava. Kako će se situacija dalje odvijati, ovisi o idućim danima – navodi Šprem. Mogućnost štrajka nikad se ne smije isključiti, dodaje Stipić i podsjeća da uskoro kreću trostrukti kolektivni pregovori – pregovori o novom Temeljnog kolektivnom ugovoru za javne službe i pregovori za osnovnoškolski i srednjoškolski kolektivni ugovor.

– Štrajk je logičan epilog svake situacije kada pregovori zapadnu u „čorsokak“. Školski sindikati imaju bogato iskustvo u pogledu štrajka i, na žalost, malo manje bogato iskustvo kada su u pitanju uspješno organizirani štrajkovi. Kako svaki ozbiljno organiziran štrajk podrazumijeva i ozbiljnu pripremu koja zahtijeva i vrijeme, ja u ovom trenutku ne bih špekulirao s nekakvim vremenskim rokovima – kaže predsjednik Preporoda.

Sve manji broj učenika

U školama sjedi sve manji broj učenika, a taj konstantni pad dovodi do smanjenja broja razrednih odjela. To pak dovodi do pojave tehnoloških viškova i tom je problemu, kaže Stipić, potrebno posvetiti posebnu pažnju.

– Nisu osigurani egzistencijalni uvjeti za mlade obitelji. Nezaposlenost, brojno iseljavanje i loša materijalna situacija jedni su od osnovnih razloga smanjenog broja učenika. Posljedice su dvojake. S jedne strane, hajdemo se malo našaliti, razredni će nam odjeli sve rjeđe biti prekobrojni, imat ćemo sve manje izdatke za sve ono što se školama plaća prema broju učenika. S druge pak strane, manji broj učenika predstavlja ozbiljne poremećaje na tržištu rada, urušavanje gospodarstva, sve sporije hvatanje priključka s razvijenim svijetom, sve upitniju opstojnost mirovinskih fondova i slično. Smanjenje broja učenika dugogodišnji je trend koji je nemoguće preko noći preokrenuti. Trend je to skorinalik klimatskim promjenama. Prave poteze potrebno je povlačiti sada, a na prve prave rezultate treba čekati desetljećima – upozorava Stipić.

Nema vremena

Sanja Šprem ističe da je potrebno promjeniti sustav obrazovanja kako bi sudionici obrazovnog sustava bili zadovoljni, no nažalost izgubljene su već dvije godine.

– Početak rada na kurikularnoj reformi i sam rad učitelja, koji najbolje poznaju sustav i potrebe djece, dao je nadu da će napokon školstvo u Hrvatskoj biti primjereni vremenu u kojem živimo. Nažalost, rad na poboljšanju sustava je zaustavljen te su izgubljene dvije godine. Sadašnja situacija, kada još nije formirana niti ekspernta skupina, kada je još uvijek sve u proceduri, ne daje nadu da će ono što je nužno biti i realizirano u skorašnje vrijeme. Generacije učenika oštećene su radi utjecaja politike i podcenjivanja učiteljske profesije – kategorična je Šprem.

Neujednačenost uvjeta

Ni Stipić po pitanju kurikularne reforme nije previše optimističan, jer kako pojašnjava, u ovom je trenutku njena sudbina neizvjesna.

– Političke suglasnosti po pitanju njenog početka, osobito ne u varijanti koju je izradila Jokićeva skupina, očito još nema. Ne samo među koaličijskim strankama nego, bojam se, ni unutar samog HDZ-a. No dok se o kurikularnoj reformi barem govori, više nitko ne ni spominje ostalih sedam ciljeva predviđenih Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije u područjima predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. Nakon najnovijih prijedloga naše ministrike u vezi s informatikom, jasno je da svjedočimo dvostruko redukciji. Prvo su nam se cijelovite promjene svele na kurikulum, a sada nam se kurikulum svodi na učenje informatike u 5. i 6. razredu – naglašava Stipić. Boljih uvjeta za školovanje naših učenika i rad njihovih nastavnika nema bez značajno većeg izdvajanja za obrazovanje, dodaje te ističe kako se sve ili gotovo sve na kraju svodi na taj nesretni novac.

– Kakva će to primjerice biti nastava informatike ako se bude odvijala na prastarim računalima. Ili, kako mislimo unaprijediti nastavu kemije ili fizike, a kabineti tih predmeta budu opremljeni pomagalima koja su sličnija muzejskim eksponatima nego suvremenim nastavnim pomagalima. A ni računala, niti oprema za kabinetnu nastavu neće se u našim školama stvoriti „po Duhu Svetom“, za sve to je potreban ozbiljan novac. Stručno osposobljavanje nastavnika košta, njihova dodatna motivacija košta... Ukratko, u obrazovanju se puno toga može svesti pod onu „Koliko para – toliko muzike“, zaključuje Željko Stipić.

SASTANAK PREDSTAVNIKA PREPORODA I MINISTRICE BLAŽENKE DIVJAK

Upoznavanje iznošenjem problema

Prvi sastanak predstavnika Preporoda Gordane Kovač Bluh i Željka Stipića s ministricom Blaženkicom Divjak, održan 1. kolovoza, protekao je u jednosatnoj razmjeni mišljenja o povećanju osnovice u javnim službama na plaći za kolovoza, proračunskom tretmanu obrazovanja u Smjernicama ekonomske i fiskalne politike i aktualnostima vezanim uz izmjene Zakona o odgoju i obrazovanju.

Unatoč stavu ministrici Divjak da se problem osnovice mora rješavati u dogovoru Vlade i sindikata, predstavnik Preporoda naglasio je kako Vlada, uz pomoć Zakona o osnovici plaće, još uvihek može kroz naredna tri tjedna odnosno do pred kraj kolovoza izbjeći „blamažu“ razjednačavanja plaća u državnim i javnim službama. Posebna odgovornost u sve mu ovome pripada, istaknuli su predstav-

nici Preporoda, ministrići resora u kojem je zaposleno više od polovice zaposlenih u javnim službama.

Smjernice ekonomske politike opasan su dokument, naglasio je predstavnik Preporoda, jer će se njegove odredbe o povećanju od 1,8 posto, 0,8 posto i 0,7 posto odraziti na položaj obrazovanja od 2018. do 2020. godine. U svom je odgovoru ministrica naglasila kako se ipak radi samo o projekcijama, odnosno kako su sve projekcije podložne promjenama.

Započeti posao na izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju treba što prije završiti. Dosad dogovoren pozitivna rješenja, kao što su pojednostavljenje postupka izricanja pedagoških mjera, treba zadržati, ali do konačnog prijedloga zakonskih promjena koje će

se uputiti u javnu raspravu treba još jednom „protresti“ sve odredbe postojećeg teksta.

Zbog kratkoće predviđenog vremena za sastanak, izostala je razmjena stavova o kolektivnim pregovorima. Ipak, predstavnici Preporoda su uspjeli ministricu upoznati s pitanjem zakidanja djelatnika na troškovima prijevoza, najosjetljivijem pitanju budućih pregovora o Temeljnog kolektivnom ugovoru.

Ministrica Divjak je pokazala zanimanje za stajališta sindikata o produžnoj nastavi. Nakon upoznavanja s kronologijom događaja koji su doveli do spora prosvjetnih vlasti i školskih sindikata, predsjednik Preporoda je još jednom istaknuo kako rješenje treba naći ili u dokidanju produžne nastave i vraćanju dvaju popravnih ispita, odnosno u treti-

ranju produžne nastave kao prekovremenog rada.

Sastanak ministrici Divjak i predstavnika Preporoda završio je zaključkom kako treba ustrajati na otvorenoj razmjeni mišljenja i probleme rješavati dijalogom dviju strana.

8. lipnja Preporod reagirao priopćenjem na roditeljske pritiske usmjerene prema učiteljima i nastavnicima u posljednjim danima nastavne godine. Zatraženo je od ministra Pave Barišića slanje dopisa ravnateljima kojim će se upozoriti na striktno pridržavanje odredbe o zabrani organizacije roditeljskih sastanaka i individualnih informativnih razgovora s roditeljima u posljednjem tijeku nastavne godine

13. lipnja Osnovana podružnica u Osnovnoj školi Okučani. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Radmila Divić-Pošavac, a za zamjenika povjerenice Igor Debeljak. Nakon osnivanja podružnice u Okučanima Preporod organizirano djeluje u 9 osnovnoškolskih ustanova u Brodsko-posavskoj županiji. ČESTI-TAMO!

16. lipnja Gordana Kovač Bluha, Jasna Hideg i Žarko Gazzari na tiskovnoj konferenciji govorili o organizaciji i tretmanu produžne nastave. S tiskovne konferencije još je jednom poslana snažna poruka ministrici Divjak o potrebi ili vrednovanja produžne nastave ili napuštanja ove vrste neposrednog odgojno-obrazovnog rada s učenicima.

20. lipnja „Tri zadatka ministricе Divjak“ – naslov je teme konferencije za medije koju je Preporod održao u Splitu. Nakon što je mi-

nistica Divjak zamijenila ministra Barišića, predstavnici Preporoda su javnost upoznali sa svojim očekivanjima. Od nove se ministriće očekuje ne samo ustrajavanje na nastavku započete reforme odgojno-obrazovnog sustava, nego i zauzimanje za rješavanje niza konkretnih problema, kao što su na primjer vrednovanje dopunskog rada i dežurstava nastavnika na ispitima državne mature.

27. lipnja Sastalo se Glavno vijeće na 9. sjednici. Prihvaćen je izvještaj predsjednika Sindikata o organizaciji i učincima akcije „Udržimo se!“ Iako je članstvo povećano za desetak posto, rezultatom ne možemo biti zadovoljni jer se u akciju uključilo svega oko 60 posto podružnica. Predsjednik sindikata je podnio izvještaj o sudjelovanju u radnoj skupini koja radi na Izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju. Zbog kadrovskih promjena u ministarstvu, neizvjesno je hoće li se sa započetim radom nastaviti. Prihvaćeni su i izvještaj o provedbi postupka prebrojavanja u javnim službama, osnovnom i srednjem školstvu te izvještaj o organizaciji savjetovanja u Zadru.

30. lipnja U Stonu održan sastanak Županijskog vijeća Dubrovačko-neretvanske županije. Pod vodstvom županijskog povjerenika Antuna Vidaka, a uz nazočnost pravnice i predsjednika Sindikata, raspravljalo se kako o sindikalnim aktualnostima općenito tako i o specifičnim problemima djelovanja Preporoda na području ove županije.

3. srpnja Prije isplate regresa zaposlenima u školama Preporod Otvorenim pismom upozorio predsjednika Vlade Andreja Plenkovića na problem s kojim se susreću radnici s „blokiranim“ računima. Prema posljednjim podacima ovih radnika u osnovnim i srednjim školama ima 1347. Od predsjed-

nička Vlade zahtijeva se iznalaženje rješenja prema kojem će se i „blokiranim“ radnicima osigurati isplata regresa.

4. srpnja Izborom sindikalne povjerenice Jasmine Lizačić Martinović i zamjenice povjerenice Nevenke Šoštarić s radom započela podružnica u Osnovnoj školi Velika Mlaka. U Zagrebačkoj županiji Preporod sada djeluje u 19 osnovnih i 6 srednjih škola. **ČESTITAMO!**

5. srpnja U Gospicu, povodom osnivanja 17. županijskog vijeća, Preporod održao tiskovnu konferenciju „Sindikat Preporod u Ličko-senjskoj županiji“. Tiskovnoj konferenciјi je prethodio sastanak na kojem je konstituirana područna organizacija sindikata. Za županijskog povjerenika izabran je **Josip Katalinić**, povjerenik u O.Š. Brinje.

21. srpnja Međimurski župan Matija Posavec sa suradnicima primio predstavnike Preporoda. Povod sastanku bila je uspostava partnerskog odnosa Međimurske županije i Sindikata Preporod u izradi eu-projekta *Znanjem do prava*. Razmijenjena su iskustva o brojnim pitanjima funkciranja odgojno-obrazovnog sustava.

1. kolovoza Gordana Kovač-Bluha i Željko Stipić sastali se s ministricom Blaženkom Divjak. Na sastanku se razgovaralo o budućoj suradnji prosvjetnih vlasti i Sindikata Preporod, ali i o brojnim konkretnim pitanjima, kao što su npr. organizacija dopunskog rada u školama, izmjene Zakona o odgoju i obrazovanju i uloga Vlade u izjednačavanju osnovice u državnim i javnim službama.

22. kolovoza Preporod održao tiskovnu konferenciju „Ne podcjenjujte učitelje, liječnike, medicinske sestre, radnike u socijalnoj skrbi“

i kulturi!”. S tiskovne je konferencije najavljen-a peticija kojom se zahtijeva rast osnovice od 2 posto zaposlenicima u javnim službama na plaći za kolovoz. Potpisivanje peticije od-vijat će se sve dok Vlada ne donese odluku o osnovici plaće u iznosu od 5315,24 kn i za zaposlenike u javnim službama.

24. kolovoza Priopćenjem Preporod reagirao na „zbunjajuće, netočne i zlonamjerne izjave pojedinih ministra da do povećanja plaća u javnim službama ne može doći zbog toga što nije dovršen postupak utvrđivanja reprezentativnosti”. Od Vlade je još jednom zahtijevano, sukladno Zakon o osnovici plaće, žurno donošenje odluke o osnovici plaće.

zjednacavanja plaće u državnim i javnim službama. Povod Otvorenom pismu bila je premijerova najava o porastu plaća za radnike u diplomaciji. „Ako novca ima, a ne želi ga se dati za ujednacavanje osnovice plaće u državnim i javnim službama, teško se oteti dojmu da iza svega stoe tek inat i odmazda“.

29. kolovoza Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskog sabora održao tematsku sjednicu „Diskriminira li Vlada republike Hrvatske javne službe“. Na sjednicu su među ostalim bili pozvani i sindikalni predstavnici. Sjednici se nisu odazvali predstavnici vladajućih stranaka. Prema Vladi je sa sjednice upućen zahtjev da se odustane od najavljenog razjednačavanja osnovice.

VIJESTI

SINDIKAT PREPOROD

Peticijom protiv razlika u osnovicama za plaće

Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod pokrenuo je internetsko potpisivanje peticije pod sloganom "Ne podcenjujte učitelje, liječnike, medicinske sestre, radnike u socijalnoj skrbi i kulturi" kako bi natjerao Vladu da odustane od odluke prema kojoj bi se prvi put zaposlenima u javnim i državnim službama plaće isplatile po različitim osnovicama.

Predsjednik sindikata Željko Stipić rekao je jučer na konferenciji za novinare da sindikat ima još tjeđan dana kako bi "urazumio" Vladu da ne učini ono što je najavila.

"Čuli smo od premijera Plenkovića i njegova ministra financija Marića da će ostati pri odluci da se zaposlenima u javnim službama isplati plaća po osnovici od 5211 kuna, a u državnim službama od 5315 kuna", rekao je Stipić. Upozorio je da su zaposleni u državnim službama uvijek primali plaće prema istoj osnovici, a sada bi taj odnos učinjeni rada u državnim i javnim službama trebao biti naorušen.

Zakoniti učitelji

Preporod pokrenuo peticiju za plaće po istoj osnovici

Hina Zagreb

6 Aktualno Večernji list UTORAK, 4. SR

Pismo Vladu

ŽELJKO STIPIĆ: Svim blokiranim radnicima u javnim i državnim službama, pod jednakim uvjetima, treba osigurati isplatu materijalnih prava iz kolektivnog ugovora, odnosno regresa.

Predsjednik sindikata Preporodu otvorenom pismu Vladu PIKSELL

Slobodna Dalmacija
UTORAK, 4.7.2017.

Preporod Vladu: Dajte regres i blokiranim

Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod pozvao je u ponedjeljak otvorenim pismom predsjednika Vlade Andreja Plenkovića da se zajedno s ministrima angažira kako bi se svim blokiranim radnicima u javnim i državnim službama, pod jednakim uvjetima, osigurala isplata materijalnih prava iz kolektivnog ugovora, odnosno regresa. Samo u osnovnim i srednjim školama 1347 radnika ima blokirane račune.

Preporod
Zlonamjerno je tvrditi da ne mogu povećati plaće

ZAGREB Netočne su i zlonamjerne izjave da do povećanja osnovice plaće u javnim službama ne može doći do utvrđivanja reprezentativnosti, poručuju iz Preporoda. Može se uz pomoć Zakona o osnovici plaće, poručuje Željko Stipić. (rok)

Večernji list PETAK, 25. KOLOVOZA 2017.

Školske novine

Glas Koncića

Glas Slavonije

Večernji list

Jutarnji list

Radnički PORTAL

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list Aktualno 9

Ne podcenjujte učitelje, liječnike, medicinske sestre, radnike u socijalnoj skrbi i kulturi